

Zadeva C-392/19

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

21. maj 2019

Predložitveno sodišče:

Bundesgerichtshof (Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

25. april 2019

Tožena stranka in vložnica revizije:

VG Bild-Kunst

Tožeča stranka in nasprotna stranka v postopku z revizijo:

Stiftung Preußischer Kulturbesitz

Predmet postopka v glavni stvari

Kršitev avtorskih pravic z okvirjanjem (framing)

Predmet in pravna podlaga predloga

Razlaga prava Unije, člen 267 PDEU

Vprašanje za predhodno odločanje

Ali vključevanje dela, ki je s privolitvijo imetnika pravic na voljo na prosto dostopnem spletnem mestu, na spletno mesto tretje osebe z okvirjanjem (framing) pomeni priobčitev tega dela javnosti v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29/ES, če se izvaja z obidom zaščitnih ukrepov proti okvirjanju (framing), ki jih je sprejel ali odredil imetnik pravic?

Navedene določbe prava Unije

Listina Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), zlasti člen 11

Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi, zlasti člen 3(1) in (3)

Direktiva 2014/26/EU Evropskega parlamenta in Sveta o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic ter izdajanju več ozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela za spletno uporabo na notranjem trgu, zlasti člen 16

Navedene nacionalne določbe

Gesetz über die Wahrnehmung von Urheberrechten und verwandten Schutzrechte (Zakon o upravljanju avtorske in sorodnih pravic) (v nadaljevanju: UrhWG), zlasti člen 11(1) (razveljavljen z učinkom od 1. junija 2016)

Gesetz über die Wahrnehmung von Urheberrechten und verwandten Schutzrechten durch Verwertungsgesellschaften (Zakon o upravljanju avtorske in sorodnih pravic s strani organizacij za kolektivno upravljanje pravic) (v nadaljevanju: VGG), zlasti člen 34(1)

Gesetz über Urheberrechten und verwandten Schutzrechten (Zakon o avtorski in sorodnih pravicah) (v nadaljevanju: UrhG), zlasti člen 15(2), člen 19a

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Tožeča stranka upravlja nemško digitalno knjižnico (DDB). Ta ponuja spletno platformo, ki povezuje nemške kulturne in znanstvene ustanove. Na tej spletni platformi je mogoče preko elektronskih povezav (links) dostopati do digitaliziranih vsebin, ki so shranjene na spletnih portalih teh ustanov. DDB shranjuje samo predogledne sličice. Če uporabnik klikne na rezultat iskanja, pride na ustrezno objektno stran DDB s povečanim prikazom, ki ga je mogoče še povečati s klikom nanj ali z uporabo povečave. Uporabnik lahko s funkcijo iskanja ciljno išče objekte, ki so že v digitalizirani obliki, in preko povezav dostopa neposredno do spletnega mesta – delno do začetne strani, delno pa do objektno strani – ustanove ponudnice.
- 2 Tožena stranka upravlja avtorska upravičenja svojih pridruženih avtorjev na delih likovne umetnosti. S tožečo stranko bi sklenila pogodbo o uporabi svojega repertoarja del v obliki predoglednih sličic samo, če bi se vanjo vključilo to določilo: „Pridobiteljica licence se zavezuje, da bo pri uporabi del in predmetov sorodnih pravic, ki so predmet pogodbe, uporabljala učinkovite tehnične ukrepe za zaščito teh del ali predmetov sorodnih pravic pred okvirjanjem (framing).“

- 3 Tožeča stranka zavrača tako določilo. S tožbo je predlagala, naj se ugotovi, da je tožena stranka dolžna skleniti pogodbo o uporabi brez navedenega pogodbenega določila. Landgericht (deželno sodišče) je tožbo zavrglo kot nedopustno. Tožeča stranka je s pritožbo uspela. Višje sodišče je v bistvu obrazložilo svojo odločitev s tem, da so zadevna dela prosto dostopna. Tožena stranka z revizijo vztraja pri predlogu za zavrnitev tožbe.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 4 Uspeh revizije je odvisen od razlage člena 3(1) Direktive 2001/29.
- 5 1. Na podlagi člena 34(1) VGG, s katerim je bil v nemško pravo prenesen člen 16 Direktive 2014/26, je tožena stranka kot organizacija za kolektivno upravljanje pravic dolžna na podlagi pravic, ki jih upravlja, pod ustreznimi pogoji vsakomur na zahtevo priznati pravice do uporabe. Pogoji morajo biti zlasti objektivni in nediskriminatorni ter morajo določati ustrezno plačilo.
- 6 V skladu z načeli, ki so se razvila v sodni praksi na podlagi člena 11(1) UrhWG in veljajo še naprej na podlagi VGG, organizacija za kolektivno upravljanje pravic izjemoma ni dolžna skleniti pogodbe o uporabi, če v posameznem primeru ne gre za zlorabo monopolnega položaja in organizacija za kolektivno upravljanje pravic lahko ugovarja zahtevi za priznanje pravic do uporabe s prednostnimi legitimnimi interesi. V skladu s temi načeli je potrebno tehtanje interesov udeležencev ob upoštevanju ciljev zakona in namena načelne obveznosti sklenitve, ki velja za organizacijo za kolektivno upravljanje pravic.
- 7 2. Uspeh revizije je odvisen od tega, ali je treba pri potrebnem tehtanju interesov pri toženi stranki upoštevati njeno obveznost upravljanja in izvrševanja pravic njenih članov ali pa pravice članov tožene stranke niso prizadete.
- 8 (a) Tožeča stranka za načrtovano objavo pri sebi shranjenih predoglednih sličic avtorsko varovanih del, ki spadajo v repertoar tožene stranke, ker gre za dajanje na voljo javnosti v smislu člena 19a UrhG, potrebuje dovoljenje imetnikov pravic, o izdaji katerega sta se pogajali stranki.
- 9 (b) Vključevanje predoglednih sličic tožene stranke na spletna mesta tretjih oseb z okvirjanjem (framing), ki ga tožena stranka ne želi, pa ni dejanje dajanja na voljo javnosti, saj o tem, ali bo delo ostalo dostopno javnosti, ne odloča tožeča stranka, ampak izključno oseba, ki ga je postavila na splet in s tem dala na voljo javnosti.
- 10 (c) Vendar bi bile pravice članov tožene stranke prizadete, če vključevanje dela, ki je s privolitvijo imetnika pravic na voljo na nekem spletnem mestu, na spletno mesto tretje osebe z okvirjanjem (framing) pomeni priobčitev tega dela javnosti v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29, če se izvaja z obidom zaščitnih ukrepov proti okvirjanju (framing), ki jih je sprejel ali odredil imetnik pravic.

- 11 (aa) Obravnavano ravnanje bi lahko pomenilo kršitev neimenovane pravice priobčitve javnosti. Iz te je treba na podlagi razlage člena 15(2) UrhG, skladne z Direktivo, izhajati, če člen 3(1) Direktive 2001/29 priznava širše pravice od pravic priobčitve javnosti iz člena 15(2)(2) UrhG. Države članice v skladu s členom 3(1) Direktive 2001/29 predvidijo za avtorje izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo vsakršno obliko priobčenja njihovih del javnosti, po žici ali na brezžični način, vključno z dajanjem svojih del na voljo javnosti tako, da imajo člani javnosti do njih dostop s kraja in v času, ki si ju izberejo sami.
- 12 (bb) Obravnavana priobčitev predoglednih sličic na spletnem mestu tretjih oseb spada na področje uporabe člena 3(1) Direktive 2001/29, ker pri njej ni fizičnega in neposrednega stika med igralci ali izvajalci dela in javnostjo, pred katero se izvaja ta priobčitev. Torej gre za priobčitev javnosti, ki ni bila na kraju izvora priobčitve (glej sodbi Sodišča Evropske unije z dne 4. oktobra 2011, Football Association Premier League in drugi, C-403/08 in C-429/08, EU:C:2011:631, točke od 200 do 202, in z dne 24. novembra 2011, Circul Globus București, C-283/10, EU:C:2011:772, točki 35 in 36).
- 13 (cc) Pojem „priobčitev javnosti“ je treba presojati posamično. Ima dva elementa, in sicer dejanje priobčitve in javnost te priobčitve. Poleg tega je treba upoštevati več dodatnih meril – zlasti osrednjo vlogo uporabnika in naklepnost njegovega ravnanja –, ki niso samostojna in so odvisna drugo od drugega. Ker so ta merila lahko glede na posamičen primer podana v zelo različnem obsegu, jih je treba uporabiti posamično in v medsebojnem delovanju (glej sodbe Sodišča Evropske unije z dne 8. septembra 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, točke od 32 do 34; z dne 26. aprila 2017, Stichting Brein, C-527/15 EU:C:2017:300, točke od 28 do 30, in z dne 14. junija 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, točke od 23 do 25). Predložitveno sodišče meni, da vključevanje predoglednih sličic na spletna mesta tretjih oseb, ki se izvaja z obidom tehničnih zaščitnih ukrepov, na podlagi posamične presoje obravnavanega spora, ki je potrebna v skladu z zgoraj navedenim, pomeni kršitev izključne pravice priobčitve javnosti.
- 14 1. Predložitveno sodišče meni, da je dejanje priobčitve podano. Pojem priobčitve je treba glede na glavni cilj Direktive 2001/29, to je zagotovitev visoke stopnje varstva avtorjem (glej uvodni izjavi 4 in 9 Direktive), razumeti široko (glej uvodno izjavo 23 Direktive; sodbi Sodišča Evropske unije z dne 13. februarja 2014, Svensson in drugi, C-466/12, EU:C:2014:76, točka 17, in z dne 8. septembra 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, točka 29). Nanaša se na katerikoli prenos varovanih del, ne glede na uporabljeno tehnično sredstvo ali proces (glej sodbe Sodišča Evropske unije z dne 4. oktobra 2011, Football Association Premier League in drugi, C-403/08 in C-429/08, EU:C:2011:631, točki 186 in 193; z dne 27. februarja 2014, OSA, C-351/12, EU:C:2014:110, točki 23 in 25, in z dne 31. maja 2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, točka 38). Pogoji za obstoj priobčitve je, da uporabnik, ki se v celoti zaveda posledic svojega ravnanja, torej namerno in ciljno, tretjim osebam omogoči dostop do varovanega dela, pri čemer ni odločilno, ali tretje osebe uporabijo to možnost

- dostopa (glej sodbe Sodišča Evropske unije z dne 13. februarja 2014, Svensson in drugi, C-466/12, EU:C:2014:76, točka 19; z dne 26. aprila 2017, Stichting Brein, C-527/15, EU:C:2017:300, točka 36, in z dne 14. junija 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, točka 31). Tak dostop je omogočen, če neko spletno mesto ponuja klikljive povezave do varovanih del, ki so brez kakršne koli omejitve dostopa objavljena na drugem spletnem mestu (glej sodbe Sodišča Evropske unije z dne 13. februarja 2014, Svensson in drugi, C-466/12, EU:C:2014:76, točki 18 in 20; z dne 26. aprila 2017, Stichting Brein, C-527/15, EU:C:2017:300, točka 37, in z dne 14. junija 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, točka 32).
- 15 2. Predložitveno sodišče meni, da je v obravnavanem sporu izpolnjen tudi pogoj javnosti priobčitve (glej sodbo Sodišča Evropske unije z dne 13. februarja 2014, Svensson in drugi, C 466/12, EU:C:2014:76, točka 22). Pojem javnosti je podan samo pri nedoločenem številu potencialnih naslovnikov in dovolj velikem številu oseb (glej sodbe Sodišča Evropske unije z dne 7. marca 2013, ITV Broadcasting in drugi, C-607/11, EU:C:2013:147, točka 32; z dne 13. februarja 2014, Svensson in drugi, C-466/12, EU:C:2014:76, točka 21, in z dne 27. februarja 2014, OSA, C-351/12, EU:C:2014:110, točka 27). V zvezi z zadnjemavedenim merilom je treba upoštevati kumulativni učinek, ki izhaja iz dajanja del na voljo potencialnim naslovnikom. Pri tem je upoštevno, koliko oseb ima sočasno in zaporedno dostop do istega dela (glej sodbe Sodišča Evropske unije z dne 7. decembra 2006, SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, točka 38; z dne 7. marca 2013, ITV Broadcasting in drugi, C-607/11, EU:C:2013:147, točka 33, in z dne 27. februarja 2014, OSA, C-351/12, EU:C:2014:110, točka 28).
- 16 3. Za opredelitev kot „priobčitev javnosti“ v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29 se dalje zahteva, da se varovano delo priobči z uporabo tehničnega postopka, ki se razlikuje od dotlej uporabljenega, ali – sicer – novi javnosti, torej javnosti, na katero imetnik avtorske pravice ni pomislil, ko je dovolil prvotno priobčitev javnosti (glej sodbo Sodišča Evropske unije z dne 7. decembra 2006, SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, točki 40 in 41; sklep z dne 18. marca 2010, Organismos Sillogikis Diacheirisis Dimiourgon Theatrikon kai Optikoakoustikon Ergon, C-136/09, EU:C:2010:151, točka 38, sodbe z dne 4. oktobra 2011, Football Association Premier League in drugi, C-403/08 in C-429/08, EU:C:2011:631, točka 197; z dne 7. marca 2013, ITV Broadcasting in drugi, C-607/11, EU:C:2013:147, točke 39 in od 24 do 26, z dne 13. februarja 2014, Svensson in drugi, C-466/12, EU:C:2014:76, točka 24; sklep z dne 21. oktobra 2014, BestWater International, C-348/13, EU:C:2014:2315, točka 14; glej pa tudi (v zvezi s prenosom prek kabelskega omrežja) sodbo z dne 16. marca 2017, AKM, C-138/16, EU:C:2017:218, točki 26 in 27). Če ni izpolnjen noben od obeh pogojev, ne gre za priobčitev javnosti v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29 (glej sklep Sodišča Evropske unije z dne 21. oktobra 2014, BestWater International, C-348/13, EU:C:2014:2315, točka 19).
- 17 4. Vključevanje predoglednih sličic na spletna mesta tretjih oseb z okvirjanjem (framing) ne poteka z uporabo posebnega tehničnega postopka, ki se

razlikuje od postopka, uporabljenega za prvotno priobčitev, ampak, nasprotno, z uporabo istega tehničnega postopka, ki je bil uporabljen že za priobčitev dela na drugem spletnem mestu (sodba Sodišča Evropske unije z dne 13. februarja 2014, Svensson in drugi, točka 24, in sklep Sodišča Evropske unije z dne 21. oktobra 2014, BestWater International, C-348/13, EU:C:2014:2315, točka 15). Pri tem ni pomembno, ali tretja oseba pri takem dejanju priobčitve uporablja tehniko okvirjanja (framing) in se delo, ki izvira iz drugega spletnega mesta, s pomočjo „vključene“ spletne povezave v okvirju prikaže na njenem spletnem mestu, tako da prvotno okolje tega dela uporabnikom njenega spletnega mesta ostane skrito (glej sodbo Sodišča Evropske unije z dne 13. februarja 2014, Svensson in drugi, C-466/12, EU:C:2014:76, točka 29, in sklep Sodišča Evropske unije z dne 21. oktobra 2014, BestWater International, C-348/13, EU:C:2014:2315, točka 17). Če se ponovna priobčitev kot prvotna priobčitev izvaja na spletu, to pomeni, da se izvaja z uporabo istega tehničnega postopka (sodba Sodišča Evropske unije z dne 13. februarja 2014, Svensson in drugi, C-466/12, EU:C:2014:76, točka 24).

- 18 5. Predložitveno sodišče meni, da vključevanje predoglednih sličic na spletna mesta tretjih oseb z okvirjanjem (framing), ki se izvaja z obidom tehničnih zaščitnih ukrepov, ki jih je sprejel ali odredil imetnik pravic, pomeni priobčitev novi javnosti.
- 19 Če neko spletno mesto ponuja klikljive povezave do del, ki so na drugem spletnem mestu brez dovoljenja imetnikov avtorske pravice prosto dostopna vsem uporabnikom spleta, gre za priobčitev javnosti samo, če je oseba, ki je namestila te povezave, vedela ali je zanjo mogoče razumno pričakovati, da bi vedela za nezakonitost objave teh del na drugem spletnem mestu (glej sodbi Sodišča Evropske unije z dne 8. septembra 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, točki 49 in 55, in z dne 26. aprila 2017, Stichting Brein, C-527/15, EU:C:2017:300, točka 49).
- 20 Ta omejitev temelji na preudarku, da je internet posebnega pomena za svobodo izražanja in obveščanja, ki je zagotovljena s členom 11 Listine, in da hiperpovezave prispevajo k njegovemu dobremu delovanju in k izmenjavi mnenj in informacij v tem omrežju, za katero je značilna možnost dostopa do ogromne količine informacij (glej sodbo Sodišča Evropske unije z dne 8. septembra 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, točka 45). Zlasti za posameznike, ki želijo namestiti povezave na prosto dostopna druga spletna mesta, je lahko težavno preveriti, ali so dela, nameščena na drugih spletnih mestih, na spletu objavljena s soglasjem imetnikov avtorskih pravic (glej sodbo Sodišča Evropske unije z dne 8. septembra 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, točka 46). Če bi spletni uporabniki bolj zadržano nameščali hiperpovezave na prosto dostopna dela na drugih spletnih mestih, ker bi se počutili izpostavljeni tveganju tožb zaradi kršitev avtorske pravice, bi to neprimerno škodilo delovanju spleta (glej sklepe predloge generalnega pravobranilca M. Watheleta, predstavljene 7. aprila 2016, C-160/15, GS Media, EU:C:2016:221, točki 77 in 78). Glede na to je treba šteti, da namestitev hiperpovezav pomeni priobčitev javnosti v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29 samo, če je ta oseba vedela ali bi morala vedeti, da povezava, ki jo je

namestila, omogoča dostop do dela, ki je na spletu objavljeno nezakonito, na primer zato, ker so jo na to prej opozorili imetniki avtorske pravice (glej sodbi Sodišča Evropske unije z dne 8. septembra 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, točka 49, in z dne 26. aprila 2017, Stichting Brein, C-527/15, EU:C:2017:300, točka 49).

- 21 V obravnavanem sporu so predogledne sličice na spletnem mestu tožeče stranke nameščene z dovoljenjem imetnikov avtorskih pravic.
- 22 Če so na nekem spletnem mestu nameščene klikljive povezave do avtorsko varovanih del, ki so na drugem spletnem mestu z dovoljenjem imetnika avtorske pravice zaradi omejevalnih ukrepov dostopna samo omejeni javnosti, gre za priobčitev javnosti, če ta povezava spletnim uporabnikom omogoča obiti omejevalne ukrepe, ker gre pri namestitvi take povezave za nameren poseg, brez katerega ti uporabniki ne bi mogli pregledovati teh del. V takem primeru je treba te uporabnike, ki s pomočjo klikljive povezave obidejo omejevalne ukrepe, obravnavati kot novo javnost, ki je imetnik avtorske pravice ni želel zajeti, ko je dovolil prvotno priobčitev (glej sodbi Sodišča Evropske unije z dne 13. februarja 2014, Svensson in drugi, C-466/12, EU:C:2014:76, točka 31, in z dne 26. aprila 2017, Stichting Brein, C-527/15, EU:C:2017:300, točka 49).
- 23 V obravnavanem sporu so predogledne sličice na spletnem mestu tožeče stranke prosto dostopne vsem spletnim uporabnikom.
- 24 Postavlja se vprašanje, ali gre za priobčitev javnosti, če so na nekem spletnem mestu (v obravnavanem sporu: na spletnem mestu tretje osebe) nameščene klikljive povezave, ob kliku na katere se na tem spletnem mestu v okviru prikažejo dela, ki izvirajo iz drugega spletnega mesta (v obravnavanem sporu: spletnega mesta DDB), če so ta dela na drugem spletnem mestu z dovoljenjem imetnika avtorskih pravic sicer prosto dostopna vsem spletnim uporabnikom, vendar je imetnik avtorskih pravic sprejel ali odredil tehnične zaščitne ukrepe, s katerimi naj bi se preprečil tak dostop do teh del, ti tehnični zaščitni ukrepi pa se s pomočjo klikljive povezave (namerno) obidejo. Senat meni, da je treba na to vprašanje odgovoriti pritrdilno.
- 25 Imetnik avtorskih pravic je v takem položaju podal soglasje samo k priobčitvi del javnosti, ki jo sestavljajo uporabniki nekega spletnega mesta, s tem, da je sprejel ali odredil tehnične zaščitne ukrepe proti vključevanju teh del na druga spletna mesta z okvirjanjem (framing). Imetnik pravic ni upošteval javnosti, ki upravlja ta dela z vključevanjem na druga spletna mesta, ko je dovolil prvotni ukrep (glej sodbo Sodišča Evropske unije z dne 7. avgusta 2018, Renckhoff, C-161/17, EU:C:2018:634, točka 35). Nasprotno, sprejel je ukrepe, da bi tej javnosti preprečil upravljanje teh del. Imetnik pravic je s tehničnimi zaščitnimi ukrepi v spletnem jeziku izrazil, da njegovo soglasje velja samo za priobčitev javnosti, ki jo sestavljajo uporabniki nekega spletnega mesta. Tretja oseba, ki želi vključiti predogledne sličice na svoje spletno mesto, mora, da bi se te sličice prikazale na svojem spletnem mestu, namerno obiti te zaščitne ukrepe.

- 26 Ta sklep je skladen z namenom varstva, ki ga ima Direktiva 2001/29 in je izražen v njenih uvodnih izjavah 4, 9 in 10, to je zagotavljanje visoke stopnje varstva intelektualne lastnine in primerne nagrade imetnikom pravic. Upravičenje imetnika pravic za omejitev njegovega soglasja je mogoče utemeljiti s tem, da bi bila pravica priobčitve dela javnosti na spletu v nasprotnem primeru – v nasprotju s členom 3(3) Direktive 2001/29 – dejansko izčrpana, takoj ko bi bil s soglasjem imetnika pravic na nekem spletnem mestu omogočen prost dostop do tega dela vsem spletnim uporabnikom. Imetniku pravic bi moralo biti dovoljeno omejiti soglasje tudi zato, ker lahko samo tako vpliva na ekonomsko izkoriščanje svojega dela in zagotavlja, da je primerno udeležen pri njegovi ekonomski uporabi.

DELOVNI DOKUMENT